

Debüüdid siin- ja sealpool rampi

Nädalapäevad tagasi läksin Estonia Teatrisse "Madama Butterfly" etendusele, et näha nimiosas Pille Lille, aga nägin ka esmakordselt ooperit juhatamas itaallast Manlio Benzi, keda seni teadsin kui Maestro Cillario assistenti "Boheemi" ettevalmistamise ajast, ning tähelepanu nõudis osa publikustki.

"Madama Butterfly" väljatoomisel on Manlio Benzi tegutsenud assistendina koguni *Metropolitan Opera*'s. Estonia Teatris seisis ta dirigendipuldis. Kas niisugune asi ka *Met*'is võimalikuks saab, selles kahtlen.

Manlio Benzi näitas kohe algusest peale end väga energilise ja andis sellised tempod, et ehmatas orkestritki. Tavaliselt lepitakse proovides kokku teatud mängureeglid ja neist peetakse kinni ka. Ent seekord tuli dirigendilt üllatusi nii palju, et kulus terve I vaatus ja tükike teistki, enne kui kapellmeister hakkas taipama, et tema ise on see mees, kes kogu muusikalise aparadi üheks tervikuks peab liitma.

Loomulikult kajastus kõik lauljate esinemises. Vaid suurte kogumustega Ivo Kuusk ei lasknud end dirigendist eriti segada ja esines tavapärase veenvusega,

REPLIIK

nimiosalise Pille Lille roll sai mõjuvuse aga alles II vaatuse keskelt. Kahjuks läks nii kaduma ka Butterfly suure aaria efekt. Butterfly on roll, mis tervikuna peaks Pille Lille loomusele sobima väga hästi, eriti selle dramaatilisem pool hingeliste läbielamiste, kannatuste ja ahastustega. Ooperi helgem ja õnnelikum külg (eriti I vaatus) ei olnud seekord nii usutav, lauljatar tundus end liiga palju kõrvalt jälgiv, isegi kalkuleeriv. See eest III vaatus oli esitatud suure tundelaengu ja sügava läbielamisega. Pille Lille kaunis hääl pääses täies hülgeses mõjule kõrgregistris. Kogumuljet tikub aga häirima madala tessituuri kirjusus. Kuid lauljatar teab ise väga hästi, mille poolest ta vokaaltehnika lihvi vajab ja selle kallal ta ka töötab. Usun, et tulemusi saame näha üsna pea.

Saalis publiku hulgas oli sel korral hulgaliselt noori. Kuna nad tõmbasid endale tähelepanu, siis läksin teatri piletooride palvel vaheajal pärima – kes, kust, miks jne. Tegemist oli suure grupi Nõo Gümnaasiumi õpilastega, kes olid tulnud Tallinnasse tutvuma muuseumide ja näitustega.

Nende päeva lõpetas teatrikülastus, mis juhuse tõttu osutus ooperiks. Kolm noort inimest (kaks neidu ja üks noormeest), kellega vestlesin, tundsid kenad ja intelligentset. Nad selgitasid vabandava naeratusega, et kahjuks ei tunne kõik noored külastajad laivalugu kuigi hästi ja ehk seetõttu ei suuda osa nende kaaslastest ooperit piisava tähelepanuga jälgida. Kõik võib ju nii olla, igal juhul aga siinkohal minu tänu, et nad mu palve täitsid ja oma kaaslastele meie jutu edastasid. Vähe-malt ei tekkinud neist eespool istuvatel teatrikülastajatel enam soovi saalist lahkumiseks.

Probleem oluks ammandatud, kui mitte II vaatuses, ajal, mil Madama Butterfly hinges hakkab idanema ahastus, poleks ühes pingelise pianissimo kohas kostnud väljakutsuv sooloaplaus. Siis hakkasin mõtlema – mis tüüpi inimene peab see olema, keda võõrad (olguigi et vaid lavakuju omad, aga võib-olla just seetõttu tundub hullem, et kunstilises vormis esitatud) kannatused irvitama ajavad?

Mulle tundub, et need noored võlgnevad vabanduse nii esinejatele kui ülejäänud publiku ees.

PILLE PALM